

Turinys

<i>Coliukė</i>	✦ 8	<i>Aladinas</i>	✦ 28
<i>Sniego Karalienė</i>	✦ 12	<i>Raudonkepurnaitė</i>	✦ 34
<i>Tūreivis Sinbadas</i>	✦ 18	<i>Miegančioji gražuolė</i>	✦ 38
<i>Batuotas katinas</i>	✦ 24	<i>Džiunglių knyga</i>	✦ 42

Sniego Karalienė

Abu šios pasakos vaikai gyveno labai neturtingoje miesto dalyje, o jų namai stovėjo taip arti vienas kito, kad ties stogų sandūra jungėsi jų lietvamzdžiai. Kad patektų iš vienos pastogės į kitą, jiems tereikėjo perlipsti lietvamzdį. Už langų vaikų tėvai buvo įsitaisę medines dėžes, kur buvo pasodinę daržovių ir pasakiškai kvėpiančių rožių. Vaikams labai patikdavo ten sėdėti ir su jomis žaisti. Jie buvo geriausi draugai ir visą laiką leisdavo kartu! Jis buvo vardu Kajus, o ji – Gerda.

Ilgais, šaltais žiemos vakarais vaikai sutūpdavo prie Kajaus močiutės kojų ir klausydavosi jos sekamų pasakų. Vieną naktį Kajus prisistūmė prie lango kėdę ir sužiuro į sniegą. Nustebo išvydęs jo pusėn atskriejančias dvi dideles snaiges. Iš smalsumo atsidarė langą ir pamatė, kaip didesnioji snaigė pavirsta gražia moterimi, apsivilkusia baltais nėriniais, kurie patys rodėsi tarsi nunerti iš snaigių. Kajus jau ruošėsi nušokti nuo kėdės, kai sušuko:

– Oi, kažkas įkrito į akį!

Gerda bandė jam padėti, bet ji nieko nematė. Kajui į akį ir į širdį įsmigo ne kas kita, o ledo šukė, priklausanti Sniego Karalienei!

Jau nuo pat ryto Kajus ėmė keistai elgtis – jis šiurkščiai kalbėjo su Gerda ir dažnai pabėgdavo į kiemą žaisti su kitais berniukais. Vienas mėgstamiausių jų žaidimų buvo prisitaisyti rogutes prie ūkininkų vežimų, kad šie jas temptų. Vieną popietę taip bežaidžiant prie jų privažiavo didžiulės baltos rogės. Vežikas vilkėjo baltą, pasišiaušusį kailinį apsiaustą su gobtuvu, dengiančiu veidą. Rogėms sustojus Kajus mikliai prikabino prie jų galo savo rogutes. Vos spėjo užrišti paskutinį mazgą, kai rogės ėmė skrieti – greitai it vėjas. Nepajėgdamas atsikabinti Kajus iš visų jėgų įsitvėrė rogių, ir jie išvažiavo toli už miesto. Kajus labai persigando! Staiga didžiosios rogės sustojo. Vežikas pakilo, nusimetė gobtuvą, ir Kajus atpažino moterį, matytą už lango! Tai buvo

Sniego Karalienė. Ji išsikėlė jį į rogės ir įsupo į baltos meškos kailinius.

– Ar tau vis dar šalta? – paklausė ji ir pabučiavo jį kaktą.

Brrr. Bučinyš buvo šaltas kaip ledas, ir per jį Kajus pamiršo Gerdą bei namie likusią šeimą. Karalienės rogės vėl pajudėjo, ir jie pakilo į dangų, lengvai praskriedami per sniego pūgą.

Kajui negrįžus, Gerda klausinėjo visų miesto gyventojų, kas jam nutiko, bet niekas jai nieko negalėjo papasakoti. Galiausiai pasakė, kad jis nuskendo ledinėje upėje, ir jai geriau jį pamiršti. Žmonės liovėsi jo ieškoję. Visi, išskyrus Gerdą, kuri nesiruošė nuleisti rankų. Ji iškeliavo toli toli, kalbino gėles ir žvaigždes, bet ir jos atsakė nieko nežinančios. Prabėgo keli mėnesiai, ir vargšėlė Gerda suprato likusi viena, tačiau ji nesiliovė ieškojusi, nepasidavė šalčiui ir liūdesiui. Vieną dieną ji sustojo pailsėti pakelėje, o priešais ją sniegu atšokavo didžiulė varna.

– Kar, kar! Laba diena!

Varna paklausė Gerdos, kur ši keliauja viena. Gerda išdėstė varnai savo istoriją ir paklausė, ar jai neteko matyti Kajaus. Varna atsakė, kad lyg ir teko:

– Gali būti, kad regėjau tavo mažąjį Kajų, jis tave visai pamiršo! Karalystėje, kurioje šiuo metu esame, gyvena labai protinga princesė. Vieną dieną, kai ją kankino baisus nuobodulys, ji sumastė tekėti, tačiau tik už tokio vyro, kuris galėtų atsakyti į bet kokią klausimą ir nebūtų nuobodus. Trečią galimų jaunikių sutikimo dieną į rūmus išdidžiai įžengė berniukas. Jo akys spindėjo, jis turėjo ilgus, gražius plaukus, bet vilkėjo valstiečių drabužiais.

– Ak, tai tikriausiai buvo Kajus! Ar gali nuvesti mane į tuos rūmus? – ėmė maldauti varnos Gerda.

– Galbūt, – atsakė varna. – Mano sesuo dirba tuose rūmuose ir žino, kur yra galinės durys, vedančios į karališkuosius kambarius.

Kai rūmuose užgeso šviesos, varna nulydėjo Gerdą prie galinių durų, kurios buvo paliktos atidarytos. Jos užlipo plačiais laiptais, kurių viršuje susitiko su varna-šeimininke, ir ši nulydėjo jas į princesės kambarį. Pasilenkusi virš lovos Gerda kilstelėjo patalų kampą ir išvydo ant pagalvės tamsius plaukus. Spurdančia širdimi ji ištarė Kajaus vardą, ir princas pabudo. Kaip karčiai teko nusivilti Gerdai, pamačius, kad ten visai ne Kajus! Princesė taip pat pabudo ir

panoro sužinoti, kas čia vyksta. Gerda ėmė verkti ir viską jiems papasakojo. Princui ir princesei pagailo jos, tad jie padovanojo jai šilčiausius drabužius ir karietą su karališkais ženklais. Gerda ir vėl leidosi į kelią, šįkart su karieta, bet ją užpuolė pikti plėšikai, palaikę mergaitę turtinga ponija. Paėmė ją į nelaisvę ir atsigabeno į savo slėptuvę, kur ji susipažino su plėšikų dukra – bjauria ir neišauklėta, kurios elgesys išgąsdino Gerdą. Ji parodė Gerdai balandžius, laikomus mažyčiuose narveliuose, ir elnią, pririštą prie sienos virve, pernera per spindintį auksinį žiedą jo nosyje. Naktį, visiems sumigus, karveliai ėmė burkuoti:

– Mes matėme mažąjį Kają. Sėdėjome ant Sniego Karalienės rogių, skriejančių į Laplandiją, kur karalienė turi pilį, padengtą amžinu ledo sluoksniu. Paklausk elnio – jis ten gyvena.

Elnias atsakė:

– Pamenu savo namus, tačiau Sniego Karalienės pilis stovi saloje netoli Šiaurės ašigalio. Jei ji pagrobė tavo draugą, tikrai nudangino jį ten.

Ryte Gerda papasakojo plėšikų dukrai viską, ką girdėjo iš balandžių ir elnio. Plėšikų duktė paliepė elniui nunešti Gerdą į šiaurę. Žvėris vis lėkė ir lėkė – per miškus, pelkes, per laukus, kol jie atvyko pirmiausia į Laplandiją, o tada – į Suomiją. Jie sustojo prie senos raganos trobelės. Iš klausiusi Gerdos pasakojimą ragana tarė:

– Mažasis Kajas yra Sniego Karalienės rūmuose, tačiau jis nėra ten kalinimas, bent jau ne taip, kaip įsivaizduoji. Jis ten jaučiasi laimingas, nes jam į širdį įsmigusi ledo šukė. Kol jos neištrauksi, jis bus Sniego Karalienės valioje. Tu, vaikeli, esi vienintelė, galinti ištraukti ledą iš Kajaus širdies. Sniego Karalienės sodo pakraštys yra maždaug už poros mylių. Brangusis elni, gal gali nunešti ten mergaitę? Bet greitai sugrįžk!

Elnias padarė, kaip senolė buvo liepusi, ir paliko Gerdą sode. Ji pamažu ėmė eiti link rūmų, tačiau ją užpuolė visas snaigių pulkas. O gal tik atrodė, kad ten snaigės – artėdamos jos darėsi vis didesnės ir baisesnės. Jos buvo gyvos! Tai buvo karalienės kareiviai! Kai kurie priminė didžiulius, bjaurius ežius, kiti – susirangiusias gyvates atsikišusiomis galvomis arba meškas pasišiaušusiu kailiu. Kaip baisiai jie atrodė! Buvo taip šalta, kad Gerda matė savo iškvepiamą garą. Iš pradžių jis priminė dūmų debesį, po to vis tankėjo, kol galiausiai virto lediniais angelais. Jie vis augo ir augo, kol galiausiai nusileido ant žemės. Visi buvo prisidengę galvas šalmais, o rankose laikė po skydą ir kalaviją. Jų vis daugėjo, ir netrukus Gerda atsidūrė jų apsuptyje – ją saugojo angelų pulkas. Angelai ėmė kapoti snaiges kalavijais, suskaldydami jas į tūkstančius dalelių. Taip Gerdai pavyko prasibrauti iki rūmų. Ji įžengė pro didžiulius vartus ir priėjo didelius laiptus, kurie buvo išskaptuoti iš užšalusio fontano, vedančio į aukštą su daugiau

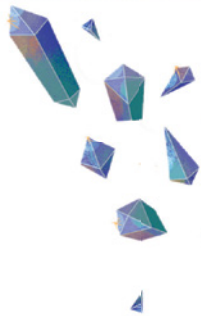
nei šimtu salių. Viskas buvo apšviesta šiaurės pašvaistės, bet kaip šiuose didžiuliuose rūmuose buvo tuščia ir šalta! Paskutinės salės viduryje buvo užšalęs ežeras, o pačiame jo centre stovėjo karalienės sostas, ant kurio sėdėjo mažasis Kajas. Jo veidas ir rankos buvo mėlyni, bet jam tai nerūpėjo, nes Sniego Karalienės bučinyš nusinešė jo gebėjimą jausti šaltį. Kai Gerda jį išvydo, Kajas žaidė su aštriais, glotniais ledo gabalais. Karalienė jam davė juos prieš iškeldama padengti ledu šalių, į kurias atėjo žiema. Pribėgusi prie savo draugo Gerda apsigyveno jį rankomis, bet jis sėdėjo nejudėdamas. Gerda pravirko, ir karštos jos ašaros nuriedėjo iki pat Kajaus širdies. Jos ištirpdė ledo šukę. Kajas pažvelgė į ją ir pratrūko džiaugsmo ašaromis:

– Gerda, kur tu taip ilgai buvai? Ir kur buvau aš? – paklausė jis dairydamasis. Susikibę rankomis, Kajas su Gerda išėjo iš rūmų. Visur, kur tik žengė, atšaurūs vėjai nurimdavo ir nušvisdavo saulę. Priėję krūmą su raudonomis uogomis pamatė ten jų laukiantį elnią. Jis buvo atsivedęs kitą elnią. Abu elniai nunešė Kają su Gerda iki Šiaurės šalies ribos, kur atsisveikinę jie jau vieni pasuko keliu, vedančiu namo. Su kiekvienu žingsniu vis labiau budo pavasaris, o jie džiaugėsi juo juokdamiesi. Priėję miestą, kuriame gyvena, jie patraukė tiesiai į senelės namus ir užbėgo laiptais į jos kambarį. Viskas buvo taip, kaip jie ir paliko, o ant stogo jau žydėjo rožės. Kajas su Gerda jau buvo pamiršę ir šaltį, ir tuščią Sniego Karalienės rūmų prabangą ir blogą sapną. Jie atsisėdo prie rožės ir vienas kitam nusišypsojo. Pagaliau atėjo šilta, nuostabi vasara.

Jūreivis Sinbadas

Saulei leidžiantis Bagdado dangumi senolis balta barzda pasakoja savo draugams apie jaunystės keliones. Jis – vardu Sinbadas, apkeliavęs jūras septynis kartus ir patyręs gausybę neįtikėtinų nuotykių. Ar norite išgirsti, kas jam nutiko?

Mirus tėvams pasišoviau keliauti pirmu iš uosto išplaukiančiu laivu. Praleidę jūroje kelias savaites pastebėjome horizonte visai patrauklią salą. Išsilaipinę drauge su kitais jūreiviais sukūrėme paplūdimyje laužą, tačiau netrukus žemė ėmė drebėti. Staiga sumojome, kad sala yra didžiulis banginis, kurį pažadino mūsų užkurta ugnis! Šokome į vandenį, norėdami grįžti į laivą, bet kapitonas iškėlė vėliavą ir išplaukė. Bangos nunešė mane į nedidukę, uolėtą salą. Pastebėjau iš urvo išlendančius šešis žmones. Ten buvo karaliaus arklininkai, kurie vedė karališkąsias kumeles pas Jūrų arklį – legendinį, nuožmų padarą. Kai pagelbėjau jiems atlikti šią nelengvą užduotį, vyrai nuvedė mane pas karalių, kuris leido man gyventi savo dvare kiek širdis geidžia. Praleidau tenai mėnesį, kol vieną dieną nustebau saloje išvydęs savo senojo laivo doką. Kapitonas mane atpažino, atsiprašė, kad paliko jūroje, ir pasiūlė pasidalinti uždirbtais pinigais. Į Bagdadą sugrįžau turtingesnis nei išplaukiau.

Netrukus vėl pajutau nuotykių ilgesį ir leidausi į jūrą. Išlipau iš laivo negyvenamoje saloje, prigulčiau upės pakrantėje ir užmigau. Prabudęs po kelių valandų supratau, kad laivas nuplaukė. Ir vėl tas pats! Apžiūrėjau salą ir užmačiau keistus, baltus kalnus, kurie atrodė glotnūs ir apvalūs. Priėjęs arčiau supratau, kad tai – milžiniški kiaušiniai! Man juos betyrinėjant dangų užtemdė šešėlis. Pakėlęs akis išvydau didžiulį plėšrų paukštį. „Rokas!“ – iš karto pamaniau aš. Apie tokius padarus buvau girdėjęs legendose. Jis manęs nepastebėjo. Paukštis nusileido ant kiaušinių, o aš pasinaudojau proga ir įsikibau jo kojos, kad pakilęs nusineštų ir mane. Vos porą kartų suplasnojęs sparnais paukštis perskrido dangų ir nėrė žemyn, link milžiniškos gyvatės. Užvirusi kova buvo tokia nuožmi, kad aš mikliai pasprukau. Netrukus Rokas nugalėjo gyvatę ir vėl pakilo į viršų, palikdamas mane atkampiam slėnyje, nusėtame deimantais. Prisirinkau, kiek galėjau, kroviau į kišenes, stengdamasis išvengti aplink besiraitančių gyvačių. Staiga nutiko keistas dalykas. Iš dangaus ėmė lyti mėsos gabalais. „Deimantų pirkliai“ bijo gyvačių, tad jie primėto į slėnį mėsos gabalų, prie kurių deimantai prilimpa. Milžiniški paukščiai prisirenka į snapą mėsos, kurią neša į savo lizdus. Pirkliams belieka nuvyti paukščius ir susirinkti

deimantus. Nusprendžiau pasinaudoti šia gudrybe. Prisirišau mėsos gabalą prie nugaros, atsigulčiau ant žemės ir ėmiau nejudėdamas laukti. Netrukus pasirodė Rokas, jis sučiupo mane nagais ir užkėlė į uolos viršūnę. Kaip nustebę pirkliai, kai atėję plėšti paukščio lizdo išvydo žmogų! Daviau jiems kelis deimantus, ir jie man padėjo surasti kelią atgal į Bagdadą.

Truputį pailsėjęs ir vėl leidausi į kelionę. Šį kartą mums nepasisekė – patekome į audrą, kliuvo mūsų laivams, tad teko ieškoti prieglobsčio. Mus išmetė saloje, kurioje gyveno raudoni, plaukuoti padarai. Tie žvėriukai, piktai klykdami, išsoko iš krūmų ir nutempė mus į rūmus, pastatytus vien iš žmonių kaulų. Juose gyveno siaubingas milžinas su viena akimi viduryje kaktos ir burna, pilna didžiulių aštrių dantų, smailių it iltys. Mus išvydęs jis tūžmingai sukando dantis ir užvertė akį, kuri net paraudo. Dauguma mano įgulos narių apalpo, o kiti, įskaitant ir mane, sąmonės neprarado, bet ėmė virpėti kaip lapai. Žmogėdrų karalius atidžiai apžiūrėjo mus visus savo vienintele akimi, tada čiupo kapitoną ir mūsų akivaizdoje surijo. Išvydę tokį žiaurumą svarstėme, kaip kuo greičiau iš čia pasprukti! Galėtume pasigaminti plaustą, tačiau pirmiausia reikia pabėgti nuo žmogėdros. Ir mums pavyko tai padaryti ji apakinus! Pabaisai klaikiai riaumojant susirentėme paprastą laivelį ir leidomės į jūrą, kur mus priglaudė laivas, plaukiantis į Basrą. Saugiai sugrįžęs į savo miestą pažadėjau sau, kad iki gyvenimo galo gyvensiu ramiai.

Sulaužiau sau duotą pažadą, ir teko skaudžiai nusivilti, kai dar viena audra sunaikino mūsų laivą, kuriuo plaukiau. Vos spėjome išlipti į krantą, kai prie mūsų priėjo kariai, siūlantys maisto. Man įtarimą sukėlė saldus, į miegą traukiantis jo kvapas, tad valgyti atsisakiau. Ir teisingai padariau! Žolelės visai susuko galvas mano pakeleiviams. Kariai

įkalino mus narve ir ėmė maitinti, kad nusipenėtume, bet aš valgyti atsisakiau. Kaip paaikškėjo, toks sprendimas buvo teisingas, nes kanibalų gentis tik ir laukė, kada mus nupenės ir suvalgys. Kadangi buvau vien kaulai ir oda, mane paleido. Keliavau pėsčiomis ne vieną dieną, kol galiausiai užėjau prieskonių pirklius, renkančius miške pipirus, ir jie pasisiūlė nugabenti mane į savo salą. Atvykęs negalėjau atsistebėti – juk čia tikras rojus! Susidraugavau su karaliumi, ir jis davė man į žmonas savo anūkę. Daug metų pragyvenau laimingas, bet mirė mano žmona, ir aš sužinojau, kad turėsiu būti palaidotas gyvas drauge su ja. Mano ašaros, prašymai ir maldavimai nepadėjo, ir likau įkalintas kape, apsuptas savo žmonos aukso ir brangakmenių. Pasiruošiau mirti, bet staiga pajutau skruostą glostantį švelnų vėjelį. Atidžiau apžiūrėjęs kapą pamačiau, kad vėjelis sklinda pro įskilimą akmenyje. Ėmiau kasti plikomis rankomis, kol išsikasiau duobę, į kurią tilpau pats, pasiėmęs tiek brangenybių, kiek tik galėjau panešti. Pro šalį plaukiantis laivas gražino mane į Bagdadą!

Ramybė mano gyvenime truko neilgai. Netrukus mane apšėdo nauja mintis – ir vėl leistis į jūrą. Išsirinkau puikų laivą, su kuriuo išplaukiau į vandenyną. Po kelių savaičių plaukimo pastebėjau salą. Mes su įgula išsilaipinome. Įsivaizduokite mano išgąstį, kai pamačiau vyrus, daužančius Roko kiaušinį su akmeniu!

– Liaukitės! – surikau ir liepiau grįžti į laivą, bet du milžiniški roakai jus atsivijo ir, užmėtę didžiuliais akmenimis, sunaikino mūsų laivą. Ir vėl likau be laivo ir vienas bangų malonėje, kurios ir vėl išmetė mane saloje. Čia sutikau senuką, ropojantį žeme. Man jo pagailo, tad pasisiūliau padėti. Jis ėmė rodyti ženklus, tarsi prašydamas užsikelti jį ant pečių. Padariau kaip prašomas, bet vos tik jis atsidūrė man ant kupros, stipriai apsvijo kojomis ir suspaudė.

– No! – riktelėjo jis man it arkliui. Neturėjau kur dėtis, teko jį taip tampyti kelias dienas, kol galiausiai pavyko išsilaisvinti ir pasprukti į krantą. Mane pasišaukė laivo kapitonas. Papasakojęs kapitonui ir įgulai, ką patyriau, sužinojau, kad man pirmajam pavyko išsivaduoti iš Jūros Senio. Plaukiojau su jais kelis mėnesius, kol susikroviau pakankamai turto ir grįžau namo.

Nenustebkite išgirdę, kad krante buvau neilgai. Netrukus ir vėl leidausi su geru laivu į jūrą. Nelaimėi, užplaukėme ant uolų nepažįstamame krante. Kokia tai buvo šurpi vieta! Ten pat galą buvo gavę ir daugybė kitų laivų, prikrautų brangenybių, kuriomis buvo nusėti visi pašaliai!

Nenustebkite išgirdę, kad krante buvau neilgai. Netrukus ir vėl leidausi su geru laivu į jūrą. Nelaimėi, užplaukėme ant uolų nepažįstamame krante. Kokia tai buvo šurpi vieta! Ten pat galą buvo gavę ir daugybė kitų laivų, prikrautų brangenybių, kuriomis buvo nusėti visi pašaliai!

– Iš šių lobių mums jokios naudos, – aimanavo kapitonas, – nes mes čia niekaip neišgyvensime.

Vieną vakarą žemė smarkiai sudrebėjo ir iš kraterio pasipylė lavos upė. Aš leidausi bėgti, tačiau nepraradau vilties. Į urvą oloje įsitempiau skrynią, kuri man atstojo lovą. Deja, mano bėdos tuo nesibaigė. Po galingo žemės drebėjimo iš žemės ištryško srauni upė, kuri nunešė mane ir mano plaustą požeminiais tuneliais. Buvau išplukdytas į upės krantus, kur išvydau grupelę ūkininkų, laistančių daržus. Jie man pasakė, kad atkeliavau į Serendipo salą, o išgirdę mano nuotykius nuvedė pas karalių. Jam mano pasakojimas taip pat patiko, tad paprašė pasilikti jo rūmuose. Praslinkus keliems mėnesiams, už pinigus grįžau į Bagdadą, bet kelionė buvo nesėkminga – mus užpuolė piratai ir buvome parduoti į vergiją.

Mane nusipirko turtingas pirklys, ieškantis dramblių medžiotojo. Kiekvieną dieną ištisis du mėnesius buvau siunčiamas šaudyti šių žvėrių. Vieną dieną, užuot mėginęs bėgti, dramblys parodė man, kad užsilipčiau jam ant kupros. Jis pasileido bėgti per džiungles, kol sustojome ties, galima sakyti, „dramblių kapinėmis“ – didžiuliu žemės plotu, nuklotu dramblių kaulais ir iltimis, kiek tik užmato akis. Mane pritrenkė šio žvėries išmintingumas. Jis norėjo man parodyti, kad nebereikia aukoti gyvybių. Čia buvo daugiau dramblio kaulų, nei galėjau panešti. Sugrįžęs pranešiau šeimininkui apie savo radybas. Atsidėkodamas jis paleido mane į laisvę ir pasiūlė dalį pelno.

Sugrįžau į Bagdadą turtingas kaip niekad ir nusprendžiau daugiau nebekeliauti. Šį kartą savo žodį tesėjau. Štai dėl ko, draugai mano, šią naktį klausotės mano pasakojimų. Leiskite pakelti taurę už kelionių po pasaulį malonumą, kuri lydi dar didesnis džiaugsmas – grįžimas namo!

